

Erősödő dzsihadisták a Száhelben

Marsai Viktor: Folyamatosan nő a Maliból és a Burkina Fasóból érkezők száma

Puccs puccs hátán a Száhel-övezet országaiban: 2020 augusztusában Maliban kezdődött a hullám, majd Guinea, Burkina Faso és Bissau-Guinea is csatlakozott a sorhoz. – Bizonyos csoportokat jobban érdekel a hatalomra jutás, mint az, hogy az országban lévő válságokat kezeljék, ami egyértelműen a dzsihadisták malmára hajtja a vizet – mutatott rá az instabilitás legnagyobb veszélyére Marsai Viktor, a Migrációkutató Intézet kutatási igazgatója, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem docense, aki arról is beszélt a Magyar Nemzetnek, hogy folyamatosan nő az ezekből az országokból érkező migránsok száma.

S Z Á H E L - Ö V E Z E T

Dócza Edith Krisztina

A katonai puccsok csupán tetézik az olyan problémákat a Száhel-övezetben, mint a túlnépesedés, a klímaváltozás, az etnikai konfliktusok, valamint a fegyveres, szélsőséges iszlamista szervezetek előretörése. Marsai Viktor elmondta: a puccsorozat Maliban kezdődött majdnem két éve, akkoriban a katonai vezetés úgy érezte, a civilek nem tudnak választ adni a fennálló, elhúzódó válságra, onnantól kezdve pedig ez példaként működött más országok, többek közt Burkina Faso és Guinea számára is. A Migrációkutató Intézet munkatársa hozzátette: jóval mélyebb gyökerű problémákról van szó, ugyanis nagyon erős etnikai ellenté-

A terroristák áldozatává vált katona holttestét hordozzák társai

Fotó: Europress/AFP

tek vannak az adott országokon belül. Az elhúzódó felkelések hátterében pedig az áll a kutató szerint, hogy a dzsihadisták meglóvagalják az instabillá váló helyzetet, és mint egy patrónus, támogatják az egyes marginalizált – vagy magukat annak tartó – népcsoportokat a központi kormányzattal – és más etnikumokkal – szemben, ezzel fenntartva a felkeléseket. A szélsőségesek aktivitásának növekedését jelzi, hogy a militáns csoportokhoz kap-

csolódó erőszakos tevékenységek száma tavaly szinte megkétszereződött: 2020-ban 1180 ilyen tevékenységet regisztráltak, az előző évben viszont már több mint kétezeret.

A szakértő szerint megoldást a társadalmi kohézió megerősítése jelenthetne, illetve az adott országok népcsoportjainak közös megállapodásra kellene jutnia, amelynek következtében ezekben az államokban is folytathatóna a fejlődés. A Migrációkuta-

tó Intézet munkatársa arról is beszélt, hogy országokon belül az elit küzdelme is súlyos problémákat okoz, a hatalomért küzdő csoportoknak ugyanis éppen a hatalom megszerzése a cél, és nem az, hogy a válságokat kezeljék. – Ezért sem fog valószínűleg a katonai hatalomátvétel segíteni a helyzetet, mert ez alapvetően nem katonai, hanem társadalmi probléma – tette hozzá Marsai Viktor. A térségben egyébként geopolitikai játék is zajlik,

amely tovább súlyosbítja a válságokat. A Migrációkutató Intézet igazgatója ismertette: Oroszország is megjelent a képen, amelyre megmentőként tekintenek Maliban és Burkina Fasóban is. Mindkét ország elitje arra számít, hogy a sikertelen nyugati támogatás után Moszkva fogja megmenteni őket. – Láttuk már más helyeken is, hogy ez nem igazán működött. A helyi elitnek egy része ugyanakkor ezt nem akarja megérteni, és azt gondolják, hogy majd a Wagner-csoport fog győzyírt találni a Száhel problémáira – fejtette ki.

A térség regionális szervezete, az ECOWAS szerint a puccskísérletek egész Nyugat-Afrika stabilitását veszélyeztetik és növelik a bizonytalanságot, komoly menekülthullámot idézve elő. Az ENSZ becslései szerint tavaly közel húszezren hagyták el Burkina Fasót a harcok miatt, az EU határ- és partvédelmi ügynöksége (Frontex) előző évi adatából pedig egyértelműen az látszik, hogy az instabilitás árát Európa is megfizetni. A nyugat-afrikai útvonalon több mint 22 ezer illegális határsértőt rögzítettek tavaly a hatóságok, a nyugat-mediterrán útvonal esetében pedig mintegy 18 ezret vettek nyilvántartásba. – Folyamatosan nő a Maliból és újabban a Burkina Fasóból érkezők száma, és azt se felejtjük el, hogy a térségben is van nagyjából hárommillió belső menekült a konfliktus miatt, akik alapvetően a fővárosok felé húzódtak, hogy elmeneküljenek a harcok sújtotta területekről. Tehát ez a térség államainak is egy óriási teher – mutatott rá Marsai Viktor.